

YÜZME HAVUZLARI

ÜZEYİR ULUDAĞ

1954 yılında Reşadiye' de doğdu. 1978 yılında İ.D.M.M.A ' dan ,1986 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme İktisatı Enstiküsü' nden mezun oldu. Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi' nde iki dönem yöneticilik yaptı. Halen Makina Mühendisleri Odası Merkez Denetleme Kurulu' nda görev yapmaktadır. Çalışmalarını kendi firması Artes Havluculuk ve Aritma San.ve Tic. Ltd. Şti.' nde sürdürmektedir. Evli ve bir erkek çocuk babasıdır.

Ülkemizde yüzme havuzlarının yaygınlaşması 1980 yıllarından sonra başlamıştır. 1985 yıllarından sonra da havuzculuk sektörü oluşmuştur. Aslında yüzme havuzlarına genel olarak bakıldığında kullanılan sistemler, ekipmanlar olarak hepimizin bildiği tesisat elemanlarından çok farklı değil, ancak doğal gaz tesisatında olduğu gibi kendine özgü özel elemanları, teknikleri vardır. Yüzme havuzu tasarımı, yapımı, işletim kuralları, mühendislik disiplinlerinden yararlanılarak insan sağlığı ve hijyenik koşulları göz önüne alınarak oluşturulmuştur. Yüzme havuzu tasarımı, havuzun yerleşimi, çevre koşulları, filtrasyon tesisatı boyutlandırılması, dezenfeksiyon sistemi, işletme, kullanım koşulları önemli etkenlerdir. Yüzme havuzları insanların serinleme ihtiyacının giderilmesi, sağlıklı bir toplumun oluşmasının sağlanması ve yüzme sporunun yapılması için gerekli tesislerdir. Gelişmiş ülkelerde çağdaş kentlerin planlanmasında 60-100.000 nüfus için bir havuz mutlaka düşünülmektedir. Havuzlar açık, kapalı, olimpik ve özel boyutlarda yapılmaktadır. Kapalı havuzların ısıtılması ve klimatize edilmesi gereklidir. Açık havuzlar yararlanma süresini uzatmak için ısıtılabilir. Isıtma için bildiğimiz klasik ısıtma sistemlerinden yararlanıldığı gibi, güneş enerjisi ve soğutma tesislerinden de yararlanılabilir.

YÜZME HAVUZLARI VE ÜLKEMİZDEKİ DURUMU

Ülkemizdeki yüzme havuzlarının yaygınlaşması, kullanımı henüz çok yeni. Her yeni sitemin oluşumu sırasında eksikliklerin, aksaklıkların olması doğal karşılanabilir. Ancak yeni oluşumlara kısa zamanda uyum sağlamak kültürel, teknolojik gelişmişlikle ilintilidir. Ülkemizde doğal gazda olduğu gibi bu konuda da karmaşa, dağınıklık söz konusudur. Yüzme havuzları ile ilgili tasarım, yapım, işletme, denetim standartları yoktur.

İnsan sağlığını çok yakından ilgilendirmesine rağmen havuz yapımı işletmesi hiçbir izine ve denetime bağlı değildir. Gelişmekte olan havuz sektöründe ithal malzeme ve ekipmanlar yaygın olarak kullanılmaktadır. Son yıllarda yerli üretilen malzeme ve ekipmanlar hemen hemen ithallerin kopyasıdır. Genelde diğer sektörlerde olduğu gibi teknoloji aktarımı ithal malzemelerin kopya edilmesi ile sağlanıyor. Yüzme havuzları, firmaların sahip olduğu bilgi birikimi, insiyatifi ve becerisi oranında yapılıyor. İstemeyerek de olsa, böyle devam ettiği sürece ölü yatırımlar, sağlıksız havuzlar çoğalacak, önemli ölçüde kaynak israfı olacaktır, daha da önemlisi insan sağlığı olumsuz etkilenecektir.

Çevre kirliliğinin artması, Turizm yatırımlarının artması ve diğer etkenler havuza olan talebi arttırmaktadır. Önümüzdeki yıllarda talebin, buna bağlı olarak ta olumsuzlukların patlama yapacağı kanısındayım. Yazımı kaleme alan bir meslektaş olarak istatistiğe dayalı olarak yorum yaparak konunun önemini vurgulanmasının doğru olduğu kanısındayım, ancak sektör de kendi içinde dağınık olduğu için veri toplamak olası değil.

NELER YAPILABİLİR, KİMLER YAPAR?

Yaşam içinde karşılaştığımız kişisel ve toplumsal sorunların çözümü için; ilgili, yetkili kişiler kurumlar düşüncelerini, önerilerini sempozyum, konferans gibi etkinlikleriyle yayın veya diğer iletişim araçları ile duyurmaya çalışıyor. Kişisel sorunların çözümü kişiyi ilgilendirir, bir şekilde çözmeye çalışır. Ancak toplum sorunları (teknik, ekonomik, sosyal) sivil örgütler, kurumlar veya yerel, merkezi örgütler aracılığı ile gündemde tutulur ve çözüme ulaşmaya çalışılır. Yüzme havuzlarının yapımının, denetiminin hiçbir kurala, standarda uygun yapılmadığını ve bunun sonucu olarak ta günümüzde olumsuzlukların yaşandığını gelecekte büyük boyutlara ulaşacağını anlatmaya çalıştım. Sorunları kim, nasıl çözer sorumlular kimlerdir. Bana göre sorunun çözümünün ilk adımı bu konuda faaliyet gösteren firmaların bir araya gelerek örgütlenmesidir. Daha sonra standartların, yönetmeliklerin hazırlanması doğrultusunda çalışma yaparak, bunları ilgili yerel merkezi yönetimlere iletip kabul edilmesini sağlamaktır.

Konunun yasal yönlerini düzenleyecek olan yerel ve merkezi yönetimler örgütlü baskı guruplarının çabaları sonucu uyarılıp sorumlulukları vurgulanabilir, harekete geçirilebilir. Diğer yandan kamu yararına çalışan demokratik mesleki kitle örgütleri, havuzlar ve benzeri konuları gündemde tutarak, yardımcı olmaya çalışabilir.

T.M.M.O.B. , M.M.Q' sının yayın organı olan TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ dergisi de bu anlamda sorumlu davranarak Mayıs sayısını yüzme havuzlarına ayırmıştır.